

hondo-hondotik

Thamer Birau

(Palestinaren Lagunak Elkarteko kidea)

Ezinbesteko gogoetak terrorismo palestinarra dela eta

Egia bada, askok dioten bezala, irailaren 11koak iturri intelektual eta psikologikoa Palestinako gatazkan duela, orduan, Mendebaldeko herriak eta Estatu Batuak ezin dira guztizitsu izan eta ez konturatu Afganistanen egiten ari direna, esate baterako, guztiz alferrikakoa dela, ez bada konpontzen palestinarren arazoa.

Egia esan, palestinarren eta israeldarren arteko borroka Mendebaldearen eta mundu arabiar zein islamikoaren arteko gerra da. Horren adierazgarri, aski litzateke gogoratzea nola jokatu zuten luzaroan Mendebaldeko potentziek (Britainia Handiak eta Frantziak nagusiki) Otomandar Inperioaren aurka. Gogoratu beharko litzateke, halaber, aliantza anglo-sionista egin zenean, garaiko Atzerri Arazoetako ministroak (lord Balfour-ek) promes ospeitsu bat egin zuela (1917ko azaroaren 2an) Palestinan entitate judu bat sortzearen alde. Bestalde, ez genuke ahaztu behar ingelesek

Palestinan izandako agintaldia —okupazioa— promes hura betetze aldera, eta nola Palestina zatitzera iritsi ziren (1947) etorkin judu iritsi berrien eta bertako herriarren artean, eta, ondorioz, nola piztu ziren arabiarren eta israeldarren arteko gerra etengabeak. Hala ere, 50 urtetik gora iragan arren, Israelgo estatu berriak ezin izan du ezarri lurralde hartan garaileen egonkortasuna eta bakea; aitzitik, palestinar herriaren sufrimendua eta tragedia hasi zen (eta oraindik ez da amaitu). Herri palestinarrek, bide batez esanda, ez du eskatzen bizi baldintzak hobetzerik, ez eta limosnarik ere. Bere lurraldean burujabe izateko eskubidea aldarrikatzen du. Izan ere, lurraldea beste batek okupatua du, zeinek, eta Israelgo estatu demokratikoegiak, eta haren buru, gaur egun, giza eskubideen arloko ale eder bat dago, Ariel Sharon izenekoa, zein, oraintxe bertan, bere burua bezala ordezkatzan duen estatua

ere biktima eta erasoak jasaten ari den herri gisa aurkezten ari baita, azken mendeko kronika ezabatu nahirik, etengabeak izan baitira, Israelgo estatu terrorista sortu baino lehen ere, herri palestinarren aurka egindako erasoak.

Dударik gabe, gorrotoa «zibilizazioen arteko talkaren iturria da, inguru hartan sufritu eta hiltzen direnen saminaz eta miseria elikatzen baita», baina, halaber, han sufritu eta hiltzen direnentzat «hargi guztia ez da jaten» eta, orobat, «ez dago dena salgai», are gutxiago Mendebaldeko erosleak demokratikoki eskaintzen edo ezartzen dituen prezioan eta modalitateetan; hau da, horientzat kontua ez da bizitzea besteek bizitzeaz

duen ikuspegiaren arabera, azken batean arazoa beste bat delako: onargarria ote da beste bat existitzea, bere buruaz eta inguruko munduaz bere ikuspegi propioa izateko eskubidearekin?

Jakina, besterik da nagusitu nahi izatea

indarraz eta engainuaz baliatuta, baina Mendebalde eta sionismoa zein Israel aspalditik ari dira jokatzan horrela. Horregatik dira hain garrantzitsuak Palestina eta bertako gatazka, arabiar edo musulman direnentzat bezala ez arabiar ez musulman ez direnentzat ere. Ez da ezinbestean ustez lurralde santua izatearen ondorio, jasaten duen bidegabekeria guztiz agerikoaren ondorio baizik, krimenik ez baitu egin, alde baten ustezko liburu sakratuetan aipatuta agertzea ez bada (lur promestua).

Ozen eta beldurrik gabe esan behar da, egia delako: Palestinan bakea, lehen Kissinger edo Rogersekin gertatu bezala, orain ere ez da lortuko inongo Mitchell edo Tente planen bidez. Palestinan bakea lortzeko bide posible eta egingarri bakarra, bide zuzena da. Justiziarik gabe, inoiz ere ez zaizkie ordainduko palestinarrei lehen bezala orain ere jasaten ari diren kalte guztiak. Inoiz ere ez

dute ulertuko zergatik onartzen duten bidezko justizia printzipioa batzuen kasuan (juduak eta Alemania) eta zergatik ukatzen beraiei dagokienez.

Bide batez: palestinarrek, duela hainbat urtetatik, Arafaten politika errealtaren ondorioz, beren lurraldearen erdia baino gutxiago aldarrikatzen dute (NBERen ebazpenen aplikazioa), Israeli armada 1967tik okupatzen dituen lurraldeetatik ateratzeko eskatzen diote-eta.

Mundu guztiak eskatzen dio Arafati ahal duen guztia egin dezan mundu guztiak, ustez, terrorismo palestinarra esaten diona geldiarazteko. Baina, aldi berean, inork ez dio Sharoni horren ozen eta argi eskatzen amaitzeko palestinar lurraldeen okupazio militarra, nahiz eta okupazio hori edozein herriren duintasunaren aurkako etengabeko eraso modu bat izan, eta, horrenbestez, Palestinak jasaten duen indarkeria guztiaren iturri eta zioa.

Orduan, Arafatek indarkeria (palestinarrena) geldiarazi behar du, baina okupazioko armadaren indarkeriak bere horretan jarrai dezake denbora luzeegian egin duen bezala; edo gerra-gurdiak eta okupazioko soldaduak palestinarrentzat ezin ulertuzkoa den laguntzako giza-misioren bat betetzen ari ote dira?

Gainera, zergatik baztertu behar dute indarkeria Arafatek eta palestinarrek soilik, eta ez Israelek? Eta nor ari da eguneroko bestea okupatzen eta apaltzen? Egia bada Sharonen eskatzen duena, nolatan jardungo du Arafatek, Hamasekoak atxilotu behar dituzten polizien instalazioak bonbardatzen ari zaizkio-eta? Hitz batean, inork ez du ulertzen nola nahi duten Arafat terrorismo palestinarra deritzotenaren aurka borrokatzea, hari palestinar gehienek onartutako gutxieneko babes politikoa eman gabe? Edo Arafati bere iritzia publikoa kontuan ez hartzeko eskatzen ari zaizkio? Haiek, ordea, dena parlamentuaren erabakien

eta, are gehiago, batzuetan erreferendumen mende jartzen ari dira.

Hitz batean, Arafati presioa egiten ari zaizkio, urte askoan lortzerik izan ez dutena egin dezan: herriaren erresistentzia suntsitzea, eta haren erakunde armatuak desegitea, Israelek Ekialde Erdiko lehen potentzia militarra izaten jarrai dezan.

Litekeena da Sharon etengabe ibiltzea aitzakiak asmatzen darabilen zapalkuntza-politikaren porrota ez onartzeko, ez diolako inori inolako segurtasunik ematen. Argi dago, halaber, palestinarren arteko borroka pizten ahalegintzen ari direla. Horregatik, honako hau da Palestinako egungo aldi politikoa ongien adierazten duen titulua: «Arafaten oinetara ari da tiro egiten Sharon, Arafatek Hamasen burura tiro egin dezan».

Arafatek joko (demokratikoko) arau guztiei muzin egitea nahi dute, terroristatzat jotzen dituztenen zapalkuntza errukigabea abiatzeko;

orduan, orduan bakarrik, baliteke hari zerbait ematea. Hasteko ez dago gaizki, betiere beste aldeak gauza bera egiten badu, non eta ez duen uste norbaitek Israelgo gizarteak ez dituela hiltzaile, terrorista eta estremistarik gobernu barruan bezala kanpoan ere, armadan bezala horretatik kanpo ere, iazko irailetik kasik mila palestinar hil dituztelako. Hau da, non eta ez duten uste horiek guztiak zibilak eta errugabeak direla.

Argi dago Palestinako gatazka nazioartekoa dela hasieratik, eta horrek esan nahi du Europak, haren sortzailea izan baitzen, erantzukizun historiko eta moralak dituela, eta horiek ez direla ezezean gelditzen ustez gaitasunik ez duelako eraginkortasunez jokatzeko. Gutxienez, lehen Balkanetan eta Iraken eta orain Afganistanen diotenez aldeztan ari diren nazioarteko ustezko legedia errespetarazi beharko luke.

Erredakzioan itzulia

esaldiak

«EAJrekin azkenean funtsezko akordioak badaude aurrekontuetan nabarituko da, baina ez naiz EAJren salbatzailea izango»

NICOLAS REDONDO

(PSE-EEko idazkari nagusia)

«Bin Ladenek eta bereek, beren sare zabalagatik eta dituzten bitartekoengatik, globalizazioa markatuko dute»

CLAUDE LEFORT

(Filosofoa)

«Latinoamerikako ezkerre umezurtz dago. Proiektuak genituen, mundua globalizatu zen, eta zentzua galdu zuten gure proiektuek»

MARCELA SERRANO

(Idazlea)

«70 eta 80ko hamarkadetan ez bezala, arrakastatsuen distrakzioa eta 'relax'-a bihurtu dira drogak gaur egun»

GEORGES ESTIEVENART

(Drogaren Europako Behatokiko zuzendaria)